Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) MAŁA POHULANKA 10—7.

Nr. Wilno, dnia 18 stycznia 1935 r. 1206.-

Treść numeru:

x

x x

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

P r a s a l i t e w s k a o w y n i k a c h g ł o s o w a n i a w S a a r z e .

"Liet.Aidas" Nr.13 z 16.I.1935 r. Art.p.t."Po głosowaniu w Saarze". Streszczenie:

Ogłoszone 15 stycznia wyniki głosowania w okręgu Saary mało kogo zdziwiły. Rzecz prosta, taki sukces narodowego socjalizmu,który zaczął już blednąć, da możność hitlerowcom znowu stanąć na jakiś czas na mocniejszym gruncie. W związku z tem wzrosnąć może niebezpieczeństwo dla Austrji i innych sąsiadów Niemiec, w których ziemiach narodowy socjalizm widzi jedynie przestrzeń dla swej ekspansji. Toby były ujemne konsekwencje sukcesu Rzeszy. Należy jednak sądzić, że sukces niemiecki będzie miał również strony dodatnie. Mianowicie Hitler już wygłosił przemówienie,w którem oświadczył, że obecnie po rozstrzygnięciu kwestji Saary niema między Niemcami a Francją sporów terytorjalnych. Takie oświadczenie Hitlera budzi zagranicą nadzieję, że obecnie uda się wyrównać stosunki francusko-niemieckie. Ponieważ zaś stosunki te mają decydujące znaczenie dla pokoju europejskiego i światowego, przeto jest nadzieja na stabilizację powszechnego pokoju. Wśród pacyfistów całego świata nastąpiło poruszenie. Istotnie rozstrzygnięcie kwestji Saary obok porozumienia rzymskiego stwarza możliwości, jakich po wojnie światowej w Europie jeszcze nie było.

Nie należy się przeto dziwić, iż rząd angielski ponoć poważnie myśli o powrocie Niemiec do Genewy, co pozwoliłoby ożywić prace konferencji rozbrojeniowej.

W związku z tem wszystkiem, o ile się nie znajdą nieoczekiwane przeszkody, można oczekiwać w niedalekiej przyszłości doniosłych decyzyj, które mogą dać wreszcie Europie trwały pokój.-

"Rytas" Nr.13 z 16.I.1935 r. Artykuł dr.Pakalniszkisa p.t. "Rezultaty głosowania w Saarze". Streszczenie:

13 stycznia odbyło się w Saarze głosowanie, którego rezultaty już są wiadome. Zrozumiała jest nadzwyczajna radość hitlerowców.

Jeszcze przed głosowaniem w Saarze propagandowa prasa niemiecka zaczęła przebąkiwać, że po plebiscycie w Saarze wypadnie zarządzić plebiscyt w obecnym Slezwigu duńskim i na obszarze Kłajpedy. Tak mogły pisać nieodpowiedzialne biura propagandowe. Pod względem prawnym żądanie to jednak jest zupełnie nieuzasadnione. Plebiscyt w Saarze odbył się wcale nie dlatego,że Niemcy go pragnęli, lecz dlatego, że tak postanawiał Traktat Wersalski. Na podstawie tegoż traktatu obszar Kłajpedy przypadł aljantom ze wszystkiemi suwerennemi prawami do tego kraju i to bez żadnych zastrzeżeń. Kraj Kłajpedzki byli aljanci, jako suwerenni władcy przekazali zgodnie z konwencją kłajpedzką Litwie ze wszystkiemi posiadanemi przez siebie prawami suwerennemi i to na czas nieograniczony. W związku z tem ani Niemcy ani nikt inny nie mają żadnej prawnej podstawy, by żądać na obszarze Kłajpedy jakiegokolwiek plebiscytu. Niepotrzebnie się więc o nim mówi.

K r o n i k a .

P o s e ł e s t o ń s k i i a n g i e l s k i u m i n i s t r a L o z o r a i t i s a .Prasa kowieńska /z 16.I.1935/:14 stycznia minister Spraw Zagr. St.Lozoraitis przyjął posła estońskiego dr.J. Leppika oraz angielskiego chargè d'affaires Prestona.

Z a p r o s z e n i e d z i e n n i k a r z y l i t e w s k i c h d o k r a j ó w M a ł e j E n t e n t y .Prasa kowieńska /z 16. I.1935/:Prasa zagraniczna podaje, że dziennikarze Małej Ententy /Czechosłowacji, Rumunji i Jugosławji/ zaprosili dziennikarzy krajów bałtyckich dla odwiedzenia ich krajów.-

P o l s k a p o l i t y k a z a g r a n i c z n a w u j ę c i u "R y t-a s a" .Radjo Kowieńskie /z 17.I.1935/:"Rytas" zamieszcza artykuł informacyjny o polskiej polityce zagranicznej. "Rytas" podkreśla głównie sprawę traktatu polsko-niemieckiego, oświadczając, iż traktat ten nic Polsce nie daje. Polska - zdaniem "Rytasa" - znalazła się obecnie, podobnie jak Niemcy w izolacji. Dla Niemiec traktat z Polską jest korzystny. Prasa niemiecka pisze, że Niemcy i Polacy powinni wkroczyć do krajów bałtyckich i podzielić się niemi między sobą.-

D a l s z a p r o p a g a n d a n i e m i e c k a p r z e c i w k o L i t w i e .Radjo Kowieńskie /z 17.I.1935/:Jak podaje "Liet. Aidas", prasa niemiecka wzmogła propagandę przeciwko Litwie, zamieszczając ogromne artykuły o Kłajpedzie i o rzekomo ciężkiej sytuacji Kłajpedy.-

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNETRZNEJ
I ZYCIE SPOŁECZNE
K r o n i k a.

P l a n y M - s t w a K o m u n i k a c j i .Radjo Kowieńskie /z 17.I.1935/:"Liet.Aidas" zamieszcza oświadczenie ministra Komunikacji Staniszewskiego na temat planów Ministerstwa na najbliższy sezon. Główną troską Ministerstwa Komunikacji jest rozszerzenie kolei Birże-Szawle. Pozatem zamierza Ministerstwo połączyć linje szawelską, birżańską i poniewieską. Ponadto rozpoczęto budowę szosy Kowno-Kłajpeda. Ministerstwo pragnie wreszcie wydać w celach popularyzacji serję nowych i tanich radjoaparatów detektorowych.-

O t w a r c i e s e m e s t r u w i l e ń s k i e g o w A k a d e m j i R o l n i c z e j w D a t n o w i e .Radjo Kowieńskie /z 17.I.1935/:Jak podaje "Liet.Aidas", w Akademji Rolniczej w Datnowie nastąpiło otwarcie semestru wileńskiego. Semestr trwać będzie aż do semestru wiosennego. W semestrze tym odbywać się będą co tydzień odczyty na różne tematy związane z Wileńszczyzną.-

Z m i a n y p e r s o n a l n e w u r z ę d a c h .Prasa kowieńska /z 16.I.1935/:Aktem prezydenta Republiki referent dla spraw policji M.S.Wewn. Kazimierz Swiłas, pełniący obowiązki dyrektora D-tu Ochrony Obywatelskiej od dnia 1 stycznia został zamianowany dyrektorem Departamentu Policji.

W Ministerstwie Spraw Wewn. został utworzony nowy referat dla spraw ogólnych. Stanowisko referenta objął p.J.Żukauskas.-

O r g a n Z w i ą z k u N a r o d o w c ó w .Prasa kowieńska /z 16.I.1935/:Jak podaje "Rytas", tygodnik "Musu Krasztas" staje się urzędowym organem Związku Narodowców.

"Musu Krasztas" powstał z połączenia się kilku prowincjonalnych pism Litwy północnej. W roku ubiegłym był on drukowany w Szawlach, lecz miał oddziały w szeregu miast powiatowych.

"Musu Krasztas" uległ w r.b. reorganizacji i zwiększeniu.-

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.
K r o n i k a .

O d d z i a ł y Z w . W y z w . W i l n a w K ł a j p e d z i e. "Liet.Aidas" Nr.13 /I.1935/:Na ostatniem zebraniu zarządu kłajpedzkiego okręgu ZWW rozpatrywano sprawę rozszerzenia działalności Związku na obszarze Kłajpedy. Zarząd uchwalił założyć na obszarze Kłajpedy jeszcze 14-cie oddziałów ZWW.-

P r o p a g a n d a n i e m i e c k a z a p o ś r e d n i c t w e m k i n .."Liet.Aidas" Nr.13 /I.1935/:W kinie w Szyłokarczmie wyświetlane są filmy przeładowane duchem niemieckim. Nietylko główne filmy, lecz również dodatki nadprogramowe służą wyłącznie niemieckiej propagandzie.

VIII. Z ZYCIA LITWINOW I PRASY LITEWSKIEJ
W WILNIE.
K r o n i k a .

Z e b r a n i e T - w a ś w i ę c i a ń s k i e g o "R y t a s". "Vil.Ryt." Nr.6 /I.1935/: 8 stycznia odbyło się w Swięcianach doroczne zebranie święciańskiego T-wa "Rytas". Ze sprawozdania złożonego przez prezesa T-wa dr.A. Rymasa wynikało, że w roku ubiegłym "Rytas" święciański miał 11-cie oddziałów, przy których istniały publiczne czytelnie /za wyjątkiem oddziału w Ignalinie/. W 1934 r. miał "Rytas" 28 szkół powszechnych z 30 nauczycielami. W r.b. zostało tylko 17 szkół /2 szkoły dwuklasowe z trzema nauczycielami i 15 jednoklasowych z 15 nauczycielami/. Reszta szkół została zamknięta przez władze oświatowe "spowodu nieodpowiednich lokalów"."Rytas" utrzymuje również w Swięcianach gimnazjum litewskie. Władze usunęły dyrektora gimnazjum A.Petraitisa. Obowiązki jego pełni obecnie kapelan gimnazjalny ks.Micas.

Do nowego zarządu T-wa weszli: dr.A.Rymas - prezes, M.Gudenas - wiceprese, A. Maldziunas - sekretarz, A.Juszkiewicz - skarbnik, M.Kraużlys i W.Szekszteléwna.-